

ARTICULUS III.

Animarum post obitum fata.

Angelum mortis praesidem sive invitam, sive ultro parentem animam e corpore reducentem, veteres Hebraei agnoscebant. Quicumque praecoci & violenta morte interirent, perinde habebantur, ceu victimae divinae ultioni, Angelo mortis & exterminii destinatae, poenas daturae sive criminum suorum, sive parentum, sive Regum. Ita criminum suorum merito percussi sunt a Deo Her & Onan filii Juda [...]; primores natu Aegyptiorum gladium sengerunt Angeli exterminatoris [...];

1 Genes. 38. 7. 10. 23. 29. n Isaia 37. 36. & 4. Reg. 19. 35.

o Deut. 31. 5. Mortuus est Moyses jubente Domino. Hebr. Super os Domini. p Talmud. Vide Buxtorf. Synag. Jud. c. 35. pag. 507.

Doctrina est Rabbiorum (p), Angelum mortis egroti vel animam agentis capiti fulgentem quemdam gladium vibrantem adfistere. Ejus aspectu territus miser os diducit, statimque Angelus tres venenatas guttas gladii sui cuspede intra apertas fauces demittit, quarum priore statim ager extinguitur, altera atro mortis colore inficitur, tertia tandem solvitur in cineres. Statim post peremptum hominem, Angelus ille in primo, quod occurrerit, vase aqua pleno venenatum gladium eluit, unde noxia qualitas aquae communicata. Quare Judaei totam effundunt, forte tunc in domo occurrentem, aquam, metu ne latex ille inficiatur.

Tenant pariter, animam post obitum ad viduatum corpus ventitate frequenter; & ne errare in tenebris cogatur, septem dierum spatio incensam assidue lampadem

in conclavi detinent (q). Illato autem in tumulum cadavere, Angelus mortis monumento affidens, revocat iterum animam in corpus momento mansuram, tandiu scilicet, quoad stare semel possit. Stantem Angelus catena quadam partim candente, & partim argente bis percutit: ad primum ictum ossa friantur; ad secundum, dissipantur; tertiò tandem cadens totum corpus in cinerem dissolvit. Succedentes tunc boni Angeli dispersa colligunt ossa, & corpus iterum monumento restituunt (r). Sed nihil tale occurrit, sive in Scriptura, sive in praeceptis Judaeis. Id tantummodò apud Origenem & Theophylactum de resurrectione Lazari agentes ad Joannem 11. 43. Judaeos, & Paganos persuasum habuisse, animas post obitum aliquo temporis spatio, illato in sepulchrum corpori assistere; cui falsa propter opinionem destruentem clamavit Jesus: Lazare, veni foras.

q Bartoloc. l. 2. p. 147. Buxtorf. loc. cit.

r Buxtorf. Synag. c. 35.

ARTICULUS IV.

Judicium Dei in animas.

Legimus Lucæ 16. 22. animam Lazari mendici transfuisse Angelos in sinum Abrahami; certumque tenent Rabbinii, S. Michaelis manu iustorum animas Deo presentari (s). Refert etiam Josephus [...], receptum esse apud Phariseos, impiorum animas iudicium sub terra subire, damnarique ad inferni supplicia. Agnoscuti Judaei duplex quoddam iudicium, privatum post obitum, & generale post resurrectionem. Prima dies Tizri, quae caput est anni, iudicio Divino in homines reservatur; quamquam tunc rationes potius supputat, seu in examen revocat animas ad infernum iam destinatas, verus quam iudicat.

s Vide Targ. in Cantic. 4. 12. & Res. bith Chochmah c. 3. t Antiquit. l. 18. c. 2. pag. 617. Et de bello, l. 2. c. 12.

u Talmud in Gemar. tract. Rosh Hashchama, c. 1. fol. 16.

AR-

ARTICULUS V.

Paradisi felicitas.

Nihil satis luculentum apud Moysen de vita æterna, ac futuri status felicitate, iustorum premio destinata: insinuat tamen hæc omnia non obscure nec infrequenter. Deus ad Moysen ait, Exod. 33. 20. Non videbit me homo & vivet: quasi scilicet post obitum tantum Dei Visione homo sit frustratus. Deus Levit. 18. 5. pollicetur, Custodite leges meas atque iudicia, quæ faciens homo vivet in eis. Et Deut. 30. 15. 19. Considera quid hodie proposuerim in conspectu tuo vitam & bonum (si nempe Dei legibus parveris), & e contrario mortem & malum (si deteriora exempla sequeris). Profecto nec ea, quæ in corpore est, vita satis æquum est pro meritis iustorum, morigeros se divinis iustionibus exhibentium, præmium; neque satis respondet poena mortis sceleri eorum, qui Legem Dei prævertere ausi sunt. Experiëntiâ pariter habemus compertum, viros illos, qui iustissimi habentur in hac vita, non continuo & felicissimos esse, & diuturnius agere in terris; sicut vicissim impiis quandoque omnia velificantur, optima nempe corporis habitudo, vita, diuturnior. Manent ergo in altera vita, æterna præmia & supplicia.

x 1. Reg. 25. 29.

y Dan. 13. 3. Sap. 3. 7.

z Vide Vindit. de vitâ funtorum statu scit. 7.

a Luc. 16. 22. b 1. Reg. 28. 15.

c Luc. 23. 43. d Matth. 8. 11. Luc. 13. 28.

quique ministri (e). His omnibus satis instruiamur, eandem fuisse Hebræorum olim, quæ & nostri temporis, persuasivonem, de futura vitæ felicitate, quam magnificis verborum emblematis exprimabant.

c Matth. 20. 21.

Quamquam iustorum in altera vita locus destinatus alius planè est; & diffusus maximè ab impiorum carcere: Inter nos & vos, ait, chaos magnum firmatum est [f]: cruciat tamen, & maximè cruciat impios sub eorum velut oculis exposita iustorum felicitas & gloria (g): Hi sunt, ita illi inter se reputant, quos habuimus aliquando in derisum, & in similitudinem improperii. Nos insensati vitam illorum estimabamus insaniam, & finem illorum sine honore. Ecce quomodo computati sunt inter filios Dei, & inter Sanctos fors illorum est.

f Luc. 16. 26.

g Sap. 5. 3.

Talia dixerunt in Inferno hi, qui peccaverunt. Impius ille dives Lazari mendici felicitatem oculatus testis spectavit (h), rogavitque Abrahamum, ut in mundum mittere Lazarum dignaretur; quò fratres suos moneret, ne quid committerent, ut ad æterna hæc supplicia damnarentur. Author quarti Esdræ (i) narrat, iustorum animas clamare ad Dominum in promptuariis suis in hæc verba. Usquequo spero sic? Et quando veniet fructus aræ mercedis nostræ? Et respondit ad eam Jeremiel Archangelus, & dixit: Quando impletus fuerit numerus seminum in vobis. Quæ sane plurimum quadrant cum illo Apocalypsis 6. 10. ubi Martyrum animæ sub Altare posite clamant ad Dominum: Usquequo non vindicas sanguinem nostrum? quibus responsum est, sustinerent adhuc modicum, quoad usque fratrum & confervorum suorum numerus impleteretur; qui omnes vitam suam pro Domino essent daturi.

h Luc. 16. 23. &c.

i 4. Esdr. 4. 36. &c.

ARTICULUS VI.

Infernum supplicia.

Inferni locus designatur in Scriptura sub nominibus tenebrarum (k), perditionis, corruptionis, terræ oblivionis, silentii (l), profunditatis, procellæ, abyssi, putei (m), umbræ mortis (n), loci horroris & confusionis. Moyses in Israelitas adversus Dominum refractarios invecutus, ait (o): Ignis succensus est in furore meo, & ardebit usque ad Inferni novissima; devorabitque terram cum germine suo, montium fundamenta comburet. Habemus hic constitutum ignem subterraneum Inferni, locum perditionis in imo terræ fundo sub ipsis montium fundamentis, sub aquarum abyfso. Hebræi etenim terram & montes aquis imponunt; aquis autem inferiorem collocant Infernum. In imo hoc carcere torti Gigantes ejulant (p): Gigantes gemunt sub aquis. In hunc locum impii veluti morticina in loca quadam immunda projiciuntur (q). Idem pariter locus horridus, incognitus, impervius obtutibus hominum, oculis Dei nudus est & apertus (r).

k Psal. 87. 13. 14. & 1. Reg. 2. 0.

l Psal. 94. 17. & 15. 17. 3. in Hebræo.

m Psal. 58. 16. n Psal. 88. 7. 8. Job 10. 22. o Deut. 32. 22.

p Job 25. 5.

q Psal. 49. 15. & 141. 7. r Job 26. 6. Prov. 15. 11.

Ecc 2. Hac

Dissert. Calmet Tom. II.

